

Otomatik Bilgi Değişim Anlaşmalarının Ulusal Vergi Hukukuna Yansımaları

Timur Çakmak
Şirket Ortağı,
Vergi Bölümü

Maliye teorisinin en temel konularından birinin kamu hizmetlerinin finansmanı olduğu bilinmektedir. Kamu hizmetleri yerine getirilirken bu hizmetlerin finansmanında kullanılan kaynakların en önemlisini ülkelerin topladıkları vergiler oluşturmaktadır. Dünya nüfusunun giderek artması ve diğer nedenler kamu hizmetlerine ve kamu yatırımlarına duyulan ihtiyacı da artırmakta, dolayısıyla bu da ülke bütçelerindeki harcama artışını beraberinde getirmektedir. Bu nedenle vergi gelirlerine duyulan ihtiyaç hem toplumda adalet ve eşitliğin sağlanması hem de bütçe kaynaklarının korunması amacıyla vergi kayıplarının en aza indirilmesi için ülkeleri özel önlemler almaya itmiştir. Özellikle 2008 yılından sonra yaşanan ekonomik kriz, başta yüksek varlıklı kişilerin¹ normal vergi rejiminden ayrı bir şekilde vergilendirilmesini ve vergi cennetleri üzerinden vergiden kaçınma ve vergi kaçırılmasının engellenmesini içeren bir dizi önlem alınmasını gerektirmiştir.

Günümüzde ülkelerin yalnızca kendi egemenlik sahalarını kontrol etmeleri, vergi kayıplarını önlemeye yetmemekte; vergi mükelleflerini tüm dünyada takip edebilme yeteneğinin geliştirilmesi gerekmektedir. Bu amaçla ülkeler kendi kanunlarında yapıları değişikliklerin yanı sıra ikili ya da çok taraflı uluslararası anlaşmalara da başvurmaktadır. Bilgi değişim anlaşmaları bu alanda kullanılan en önemli yöntemlerden birini oluşturmakta olup ülkeler arasında yapılan bilgi değişim anlaşmalarının temel amacını bu tür vergi kayıplarının ortadan kaldırılması oluşturmaktadır.

¹ İngilizce high net-worth individual teriminin karşılığı olarak kullanılmıştır.

“Günümüzde ülkelerin yalnızca kendi egemenlik sahalarını kontrol etmeleri, vergi kayıplarını önlemeye yetmemekte; vergi mükelleflerini tüm dünyada takip edebilme yeteneğinin geliştirilmesi gerekmektedir.”

Bilgi Değişimi Alanındaki Küresel Gelişmeler

OECD haksız vergi avantajını ortadan kaldırmak amacıyla zararlı vergi rekabeti ve vergi cennetleri konusunda uzun yıllardır ciddi bir uğraş vermektedir. Zararlı vergi rekabetinin önlenmesi ve vergi cennetleri konusu uluslararası boyutta ilk kez 1996 yılında G7 ülkeleri zirvesinde ele alınmış, vergi cenneti tanımlaması ise ilk defa 1998 yılında hazırlanan OECD raporunda kullanılmıştır. OECD bu raporu takiben 2000 yılında vergi cennetleri listesini ilan etmiştir. Ancak 2000 ve 2008 yılları arasında uluslararası alanda zararlı vergi rekabetiyle mücadele konusunda ciddi adımlar atılamamıştır. Vergi cenneti olarak tanımlanan ülkelerin bir kısmı günümüzde OECD şeffaflık ilkelerine uyum sözü verdikleri için listeden çıkartılmalarına rağmen hâlen düşük vergi uygulamalarına devam etmektedirler.

2008 yılında ortaya çıkan finansal krizle birlikte ülkelerin bütçe açıklarının büyümesi ve kamu harcamalarının finanse edilememesi üzerine Washington DC’de düzenlenen G20 zirvesinde alınan karar gereği finansal sistemin sağlıklı işleyişinin güvence altına alınması ve vergi kayıplarının önlenmesi amacıyla bütün ülkeler şeffaflığı artırmak üzerinde görüş birliğine varmıştır.¹ OECD’nin zararlı vergi rekabetini önlemek ve vergi kaçakçılığına engel olmak amacıyla yapmış olduğu çalışmaların temel

gövlendirmeleri G20 toplantılarında yapılmaktadır. 15-16 Kasım 2015 tarihinde Antalya’da düzenlenen G20 toplantısının sonuç bildirisinde, ülkelerin Matrah Aşındırma ve Vergi Aktarımıyla Mücadele ve politikaları destekleme yönünde ortak karar aldıkları görülmektedir.²

Bu doğrultuda 2009 yılında OECD bünyesinde Vergi Amaçlı Küresel Şeffaflık ve Bilgi Değişimi Forumu (*Global Forum on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes*) oluşturulmuştur. Söz konusu forumun temel amacı ülkelerin vergi amaçları yönünden bilgi verme kapasitelerini denetlemek ve tüm üye ve üye olmayan ülkeleri vergi amaçları açısından bilgi paylaşımında daha şeffaf hâle getirmektir. Forum bu amaçla bütün ülkeleri bir veya iki aşamada denetlemekte ve ülkeler veya bölgeler hakkında hazırladığı raporları toplantılarında oylamaya sunmaktadır. Forum bünyesinde bir uzman sekreteryadan ve iki uzman da üye ülkelerden olmak üzere toplam üç kişiden oluşan bir heyet, her üye nezdinde ülke izlemeleri gerçekleştirerek, şeffaflık ve bilgi değişimine uyum konusunda raporlama yapmaktadır. Ülkelerin OECD standartlarına göre vergi amaçları açısından şeffaf olmamaları veya bilgi değişiminde bulunmamaları hâlinde söz konusu ülke izleme raporları onaylanmamaktadır.

Eğer ülkeler bilgi değişimi konusunda yeterli görülmezlerse forumdan onay alamamakta ve zararlı vergi rekabeti yapan bir ülke veya bölge olarak sınıflandırılmaktadırlar. Türkiye’nin de başından beri üye olduğu ve aktif bir şekilde katkı sağladığı forumun Nisan 2016 itibarıyla 133 üyesi bulunmakta ve ülke denetimleri yoğun olarak devam etmektedir.³

Bilgi değişimi alanındaki diğer bir önemli gelişme ise ABD'nin 2010 yılında kanunlaştırmış olduğu Yabancı Hesaplar Vergi Uyum Yasası FATCA'dır. FATCA ile ABD vatandaşlarının beyan dışı bıraktıkları gelirlerin tespit edilebilmesi için ABD mukimi olmayan finansal kuruluşlara bir kısım yükümlülükler getirilmiş, bu yükümlülükler uyulmaması durumunda Amerikan kaynaklı ödemelerden %30 oranında stopaj yapılması öngörülmüştür. Söz konusu uyumun temelinde ülkeler veya ilgili finansal kuruluşlar arasındaki yapılacak otomatik bilgi değişimi yatmaktadır.

Uluslararası Bilgi Değişiminin Yasal Dayanakları

Türkiye'nin bilgi değişimine veya vergilendirmeye ilişkin bilgi toplama işlemi yeni bir uygulama değildir. Hangi durumlarda, nasıl ve hangi bilgilerin isteneceği 1961 yılından beri yürürlükte olan Vergi Usul Kanunu'nun (VUK) 148 ve 152'nci maddelerinde düzenlenmiştir. Ancak Türkiye'nin taraf olduğu çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmaları haricinde, uluslararası alanda vergi konularında bilgi değişiminde bulunmak için yasal dayanak yoktur. Özellikle Türkiye'nin OECD bünyesinde başlatılan vergi konularında şeffaf bilgi değişimine ilişkin girişim ve akabinde oluşturulan forum ve ülke izlemeleri sonucunda, Maliye Bakanlığı'nı uluslararası bilgi değişimi konusunda yetkilendirmek üzere VUK'un 152/A maddesi mevzuatımıza dâhil edilerek 12 Haziran 2013 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Özellikle vergi cennetleri vasıtasıyla oluşan zararlı vergi rekabetinin önüne geçmek ve vergi kayıp ve kaçacağını asgari düzeye indirmek üzere Türkiye'nin aldığı tedbirleri aşağıda başlıklar hâlinde ele almak mümkündür.

Vergi Usul Kanunu'nda Yapılan Düzenleme 6487 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesiyle

VUK'a eklenen 152/A madde ile uluslararası anlaşmalar gereğince bilgi değişimi konusu mevzuatımızda ilk defa düzenlenerek şu hüküm getirilmiştir: "Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı veya vergi incelemesi yapmaya yetkili olanlar, usulüne uygun olarak yürürlüğe girmiş uluslararası anlaşmalarda yer alan bilgi değişimi hükümleri çerçevesinde, Maliye Bakanlığınca tespit edilecek usullere göre bu Kanunun birinci maddesinde belirlenen şümulle sınırlı olmaksızın bilgi toplayabilir." Böylece OECD Global Forumu'nun Türkiye açısından şeffaflık konusunda uyumsuzluk olarak gündeme getirdiği ulusal vergi mevzuatında bilgi değişimine ilişkin bir düzenleme olmaması hususu giderilmiştir.

Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmaları Zararlı vergi rekabetiyle ve vergi kaçakçılığıyla mücadelede kullanılan yasal dayanakların en önemlilerinden birini Türkiye'nin imzalamış olduğu çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmaları oluşturmaktadır. Mart 2016 itibarıyla 80 ülkeyle çifte vergilendirmeyi önleme anlaşması bulunmaktadır.⁴

Vergi Cennetleriyle Yapılan Bilgi Değişim Anlaşmaları

Türkiye, geniş çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmaları ağının yanı sıra vergi konularında uluslararası bilgi alabilme kapasitesini olabildiğince artırmak üzere 2009 yılında anlaşma müzakerelerine başlamış ve özellikle Türk mukimlerin yatırım yaptığı yerler başta olmak üzere bazı ada devletleriyle bilgi değişim anlaşmaları imzalamaya başlamıştır. Bu kapsamda Mart 2016 itibarıyla Jersey, Bermuda, Guernsey ve Man Adası'yla vergi konularında bilgi değişimi anlaşması imzalanmıştır. Bu anlaşmalardan Jersey ve Bermuda'yla imzalananlar her iki ülkenin iç onay

prosedürlerinin tamamlanmasından sonra yürürlüğe girmiştir. Yine aynı şekilde daha önce vergi cenneti olarak tanımlanan ancak vergi konularında bilgi değişimi konularında OECD standartlarına uyacağını taahhüt etmek suretiyle bu listeden çıkarılan ülkelerle müzakereler de hâlen devam etmektedir. Bu ülkeler daha ziyade Türk yatırımcıların bulunduğu bölgeleri içermektedir.

OECD Vergi Konularında Karşılıklı Yardım Anlaşması

OECD'nin öncülük ettiği ve daha önce sadece Avrupa Birliği ülkelerinin taraf olduğu vergi konularında karşılıklı yardım anlaşması, yenilenmesini takiben birçok ülke tarafından imzalanarak daha geniş bir uygulama alanı bulmuştur. Türkiye'nin de 3 Kasım 2011'de imzaladığı anlaşma henüz Meclis onayından geçmemiştir. Bu anlaşmanın yürürlüğe girmesi, Türkiye ile arasında çifte vergilendirme önleme anlaşması veya bilgi değişim anlaşması olmayan ülkelerle dâhi karşılıklı bilgi değişim imkânı sağlayacaktır. Mart 2016 itibarıyla bu anlaşmayı imzalayan ve onay prosedürlerini tamamlayan 94 ülkeⁱⁱ arasında vergi konularında bilgi değişimi yapılabilmektedir.

Türkiye-ABD FATCA Anlaşması

Söz konusu anlaşma esasen Türkiye-ABD arasındaki çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmasının bilgi değişim maddesine dayalı olarak akdedilmiştir. Ancak FATCA diğer bilgi değişim anlaşmalarının yanında sadece ABD mukimlerinin bilgilerinin otomatik olarak değişimini öngördüğü için kapsamı ve işleyişi farklıdır. Konuyla ilgili olarak Gelir İdaresi Başkanlığı internet sayfasında yapılan açıklama aşağıdaki gibidir:

"Türkiye ile ABD arasında FATCA ile ilgili olarak karşılıklı otomatik bilgi değişimi yapılmasını öngören Model I çerçevesinde yürütülen müzakereler

sonucunda, ABD ile özde anlaşma sağlanmış ve 3 Haziran 2014 tarihi itibarıyla Türkiye, özde anlaşma sağlanan ülkeler listesine eklenmiştir. Özde anlaşma sağlanmış olmasına bağlı olarak; 31 Aralık 2014 tarihine kadar anlaşmanın imzalanması koşuluyla, Türk finansal kuruluşlarının FATCA'ya uyumlu olarak kabul edileceği öngörülmüş; daha sonra imza koşulu olarak belirtilen bu süre ABD tarafından uzatılmıştır. Anlaşmanın imza sürecinde Türk finansal kuruluşları FATCA'ya uyumlu olarak kabul edilmeye devam edilmiştir.

29 Temmuz 2015 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti Arasında Genişletilmiş Bilgi Değişimi Yoluyla Uluslararası Vergi Uyumunun Artırılması Anlaşması" (FATCA Anlaşması) Ankara'da imzalanmıştır.

Gelir İdaresi Başkanlığınca Kanun Tasarısı hazırlanarak Başbakanlık aracılığıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunulmak üzere 11 Ağustos 2015 tarihinde Dışişleri Bakanlığı'na gönderilmiştir. Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli olan onay işlemleri süreci devam etmektedir. Dolayısıyla söz konusu anlaşmanın 30 Eylül 2016 tarihinden önce yürürlüğe girmesi hâlinde bu tarihten sonra ABD İç Gelir İdaresi ile Türkiye Gelir İdaresi Başkanlığı arasında otomatik bilgi değişimi başlayacaktır."⁵

Uluslararası Anlaşmaların Ulusal Mevzuatta Yeri

244 sayılı Kanun ve Anayasa'nın 90 ve 104'üncü maddeleri uyarınca yürürlüğe giren uluslararası anlaşmalar kanunların üzerinde bir norm gücüne sahiptir. Diğer bir ifadeyle aynı konuda hem yerel hem de uluslararası mevzuatta bir düzenleme bulunması hâlinde usulüne uygun olarak yürürlüğe giren uluslararası anlaşma uygulanmak zorundadır. VUK'un 152/A

maddesinde de belirtildiği üzere usulden kasıt, 244 sayılı Kanun ile Anayasa'nın 90 ve 104'üncü maddeleridir. Anayasa'nın 90'ıncı maddesinin birinci paragrafında Türkiye Cumhuriyeti adına yabancı devletlerle ve milletlerarası kuruluşlarla yapılacak anlaşmaların onayının Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin onaylamayı bir kanunla uygun bulmasına bağlı olduğunu, dördüncü fıkrasında ise Türk kanunlarına değişiklik getiren her türlü anlaşma için birinci fıkra hükmünün uygulanacağı yani TBMM'nin onayına sunulacağı belirtilmiştir. Ayrıca Anayasa'nın 90'ıncı maddesinin son fıkrasında da usulüne göre yürürlüğe konulmuş uluslararası anlaşmaların kanun hükmünde olduğu ve bunlar hakkında Anayasa'ya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesi'ne başvurulamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Bilgi Değişim Anlaşmalarının Kapsamı ve Uygulamaya İlişkin Konular

Bilgi Değişim Anlaşmalarının Kapsamı
Türkiye'nin ada devletleriyle imzaladığı bilgi değişim anlaşmaları; vergilerin tarhı, tahakkuku ve tahsilatı, vergi alacaklarının cebri icrası ve tahsilatı ve vergiyle ilgili sorunların incelenmesi veya takibatına ilişkin bilgileri kapsamaktadır. Bilgi değişim anlaşmalarının kapsayacağı vergiler ise tarafların kanunları uyarınca alınan her türlü vergiyi içermektedir. Dolayısıyla doğrudan vergilerin yanı sıra dolaylı vergiler de bu kapsamda değerlendirilmektedir. Örneğin Türkiye bir mükellefle ilgili olarak yapılacak bir KDV tarhiyatı nedeniyle anlaşmanın tarafı diğer ülkeden bilgi isteyebilecektir. Bu anlaşmalarla Türk vergi inceleme elemanları ilk defa anlaşmaya taraf olan diğer ülkeye giderek vergi inceleme yapma imkânına sahip olmuştur.

“Taraflar ülkelerden biri kendi mükellefi hakkında bilgi istediği takdirde, karşı taraf kendi vergi amaçları bakımından böyle bir bilgiye ihtiyaç duyup duymadığı veya incelemeye konu olan işlemin kendi ülkesinde gerçekleşmesi hâlinde talepte bulunulan tarafın kanunlarına göre suç teşkil edip etmediğine bakmaksızın bilgi paylaşımında bulunmak zorundadır.”

Bilgi değişim anlaşmaları, bilginin talebe bağlı olarak değişimini içermekte olup taraflar otomatik olarak bilgi değişimine zorlanmamaktadır. Taraflar ülkelerden biri kendi mükellefi hakkında bilgi istediği takdirde, karşı taraf kendi vergi amaçları bakımından böyle bir bilgiye ihtiyaç duyup duymadığı veya incelemeye konu olan işlemin kendi ülkesinde gerçekleşmesi hâlinde talepte bulunulan tarafın kanunlarına göre suç teşkil edip etmediğine bakmaksızın bilgi paylaşımında bulunmak zorundadır. Ayrıca bilgi değişimi anlaşmasının beşinci maddesi uyarınca taraflar ancak yetkili makamları söz konusu bilgiye başka yollardan ulaşamıyorsa veya bu bilgiye ulaşmaları aşırı zorluğa neden oluyorsa bilgi talebinde bulunabilirler. Anlaşmanın taraflarının yetkili makamları aşağıdaki bilgileri sağlamakla yükümlü tutulmuşlardır:

- Bankaların, diğer finansal kurumların ve temsilci ile mütevelliler dâhil bir acente veya yeddi emin gibi hareket eden herhangi bir kişinin elinde bulunan bilgiler

- Şirketlere, ortaklıklara ve diğer kişilere ilişkin -bir mülkiyet silsilesindeki tüm bu kişilere ait mülkiyet bilgileri dâhil- yasal ve gerçek mülkiyet bilgileri
- Vakıflar (*trust*) bakımından, kurucular, mütevelliler, denetçiler ve lehtarlara ilişkin bilgiler
- Dernekler bakımından, kurucular, dernek kurul üyeleri ve lehtarlara ilişkin bilgiler
- Toplu yatırım planları bakımından, hisseler, birimler ve diğer menfaatlere ilişkin bilgiler

Ancak bilgi değişim anlaşmaları, taraflara, halka açık şirketler veya kamu toplu yatırım fon veya planlarıyla ilgili mülkiyet bilgilerini –bu bilgileri elde etmek aşırı zorluğa yol açmadığı müddetçe– elde etme ve sunma yükümlülüğü getirmemektedir.

Bilgi Talebinde Uygulamaya İlişkin Hususlar

Bilgi değişim anlaşmalarında tarafların birbirlerinden ne surette bilgi talep edeceği hususları da düzenlenmiştir. Buna göre Türkiye'nin anlaşma imzaladığı ada devletlerinden birinden bilgi talebinde bulunurken mutlaka aşağıda belirtilen hususları belirtmesi gerekmektedir:⁶

- Hakkında inceleme veya soruşturma yürütülen kişinin (veya kurumun) kimliği
- Bilginin hangi vergilendirme dönemi için talep edildiği
- Talep edilen bilginin mahiyeti ve talepte bulunan tarafın bu bilgiyi hangi şekilde almayı tercih ettiği
- Bilginin hangi vergi amaçları bakımından istenildiği
- Talep edilen bilginin talepte bulunulan tarafta veya talepte bulunulan

tarafın yetki alanı içindeki bir kişinin tasarrufunda veya kontrolünde bulunduğunu veya bu kişi tarafından elde edilebilir olduğunu düşündüren nedenler

- Talep edilen bilgiye sahip olduğu veya kontrol ettiği veya bu bilgiyi elde edebileceği düşünülen kişinin, bilinebildiği kadarıyla adı ve adresi
- Talebin talepte bulunan tarafın mevzuatı ve idari uygulamaları ile bu anlaşmaya uygun olduğuna ve istenilen bilgi talepte bulunan tarafın yetki alanı içerisinde olsaydı talepte bulunan tarafın yetkili makamının kendi mevzuatı veya idari uygulamasının normal işleyişi dâhilinde bu bilgiyi elde edebileceğine dair bir açıklama
- Aşırı zorluğa yol açabilecek olanlar hariç olmak üzere, talepte bulunan tarafın istenilen bilgiye ulaşmak için kendi ülke sınırları içinde mevcut olan tüm yollara başvurduğuna dair açıklama

Anlaşmalarda belirlenen bu zorunluluk özellikle İngilizce literatürde *fishing expedition* olarak adlandırılan genel amaçlı bilgi taleplerinin önüne geçmek için OECD tarafından geliştirilmiş bir standardın uygulamasından kaynaklanmaktadır.⁷ Bilgi talebinde bulunurken bilinebildiği kadarıyla bilgiyi elinde bulundurduğu düşünülen kişi veya kuruma atıfta bulunmak gerekir. Ancak bilginin nerede olduğunun bilinmemesi, karşı taraftan talep edilemeyeceği şeklinde yorumlanamaz.

Kendisinden bilgi talep edilen ülkeler aşağıdaki gerekçelerle bu talebi yerine getirmeyebilirler:

- Talebin anlaşmaya uygun bir şekilde yapılmaması
- Talepte bulunan ülkenin kendi bilgi alma yollarını tamamen kullanmaması

- Bilgi talebinin kamu düzenine aykırı olması
- Herhangi bir ticari, sınai, mesleki sır veya ticari usul konusunda bilgi sağlama istenmesi
- Talepte bulunulan ülkenin kendi mevzuatı uyarınca elde etme yetkisi bulunmayan bilginin istenmesi
- İstenen bilginin talepte bulunulan ülke vatandaşına bir ayırmacılığa yol açması

Bilgi değişim anlaşmaları kapsamında elde edilen bilgiler vergi işlemleri dışında başka bir amaçla kullanılamaz. Örneğin bilgilerin yargılamada delil olarak kullanılması ancak bilgi veren ülkenin rızasına bağlıdır.

Türkiye'deki bir vergi müfettişinin yürütmekte olduğu bir vergi incelemesiyle ilgili olarak Türkiye'de ulaşamadığı ve yurtdışından teyidinin gerekli olduğu durumlarda yukarıdaki bölümlerde belirtilen Kanun ve anlaşmalar uyarınca uluslararası bilgi değişimine başvurması gerekir. OECD ülkelerinde talep edilen bilginin verilmesi için bir süre sınırı bulunmamakla birlikte genel kabul edilen azami bilgi verme süresi altı aydır.

Diğer taraftan Maliye Bakanlığı'nın 31.10.2011 tarih ve 28101 sayılı Vergi İnceleme Yönetmeliği'nin 23/1'inci maddesi uyarınca incelemenin tamamlanma müddeti tam incelemelerde bir yıl, sınırlı incelemelerde altı aydır. Bu müddetler altı ay süreyle uzatılabilmektedir. Vergi incelemesine ilişkin müddetler esasen mükelleflerin uzun yıllar sürüncemede bırakılmaması açısından gereklidir. Ancak bu durum yurtdışından bilgi teyidi gerektiğinde inceleme elamanlarını söz konusu

bilgiyi talep etmeden incelemeyi tamamlamaya sevk edebilmektedir. Bu durum mükelleflerin haksız ve adil olmayan tarhiyata tabi tutulmalarına neden olabilmektedir. Maliye Bakanlığı bir taraftan yurtdışından bilgi alabilmek için anlaşma ağını son derece genişletmeye çalışırken diğer taraftan bu bilginin kullanılmasını zorlaştırıcı düzenlemeler yapması vergi adaletini sağlamak açısından sorun teşkil etmektedir. Örneğin yurtdışıyla ilgili bir faiz veya gayri maddi hak bedeli ödemesinin lehtara gerçekten yapıp yapılmadığının Türkiye'deki araştırmalarla tespit edilmesi mümkün değildir. Bu durumda yabancı ülke vergi idaresiyle bilgi değişimi yapılmalı ve tüm işlemler teyit edildikten sonra uyumsuzluk varsa tarhiyata gidilmelidir.

Sorumlu Vergicilik Bakışıyla

Vergilendirme alanında ülkeler arasında geliştirilen işbirliği kapsamında, mükelleflerin gelirlerini kaçıracağı veya gizleyeceği yerler giderek sınırlanmaktadır. OECD'nin vergi konularında saydamlık ve vergi matrahlarının aşındırılmasını önlemeye yönelik BEPS ile Mücadele Projesi bunun bir yansımasıdır. Bu kapsamda yapılan bilgi değişim anlaşmalarının Türkiye ekonomisine vergi kayıp ve kaçığının en az indirgemek açısından önemli bir katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Türkiye'nin bütün gelişmiş ülkelerde olduğu gibi özellikle zararlı vergi rekabeti ve vergi kaçakçılığı gibi vergi aşındırma yöntemleriyle mücadele amacıyla bilgi değişim anlaşmaları yapması ve daha önce hiçbir şekilde bilgi alamadığı ada ülkelerinden bilgi alabilme imkânına kavuşması, hatta bu ülkelere vergi inceleme nedeniyle gidilebilecek olması bilgi değişim anlaşmalarının Türk vergi sistemine yapacağı en önemli katkılar olarak değerlendirilmektedir.

REFERANSLAR

- ¹ www.g20.org/about_g20/past_summits/2008_washington
- ² **G20 Antalya Zirvesi Sonuç Bildirgesi**
<https://g20.org/g20-leaders-commenced-the-antalya-summit/>
- ³ Global Forum on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes, **Members of the Global Forum**, www.oecd.org/tax/transparency/membersoftheglobalforum.htm
- ⁴ Gelir İdaresi Başkanlığı, **Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmaları**, www.gib.gov.tr
- ⁵ Gelir İdaresi Başkanlığı (2016): **Uluslararası Mevzuat**, www.gib.gov.tr/uluslararasi_mevzuat/fatca-sorular
- ⁶ Gelir İdaresi Başkanlığı, **Türkiye ile Bermuda Arasındaki Bilgi Değişim Anlaşması**, www.gib.gov.tr
- ⁷ OECD (2014): **Model Tax Convention on Income and on Capital: Condensed Version**, OECD Publishing, http://dx.doi.org/10.1787/mtc_cond-2014-en